خبر

دادگاه استیناف به نفع ایران رأی داد

محکومیت شرکت تسلیحاتی آمریکایی به پرداخت ۲/۸ میلیون دلار

■ **ایسنا:** یک دادگاه استیناف در آمریکا رأی داد که یک شرکت سازنده تجهیزات نظامی آمریکا باید ۲/۸ میلیون دلار با وجود ممنوعیت تجارت با ایران به این کشور پرداخت کند. رویترز گزارش داد: شرکت «کیوبیک دنفیس سینتم» از دادگاه استیناف آمریکا خواست حکم یک دیوان داوری بین‌المللی به نفع ایران در مشاجره بر سر یک قرارداد که به چند دهه قبل باز می‌گردد را نادیده بگیرد اما دادگاه استیناف ضمن خودداری از این کار نفع آمریکا را در اجرای حکم داوری بین‌المللی دانست. دیموند فیشر- قاضی دادگاه ـ به نمایندگی از هیات متشکل از سه قاضی نوشت، استدلال «کیوبیک» ما را قانع نکرد. چارز برد، وکیل این شرکت از اظهارنظر در این‌باره خودداری کرد و مینا الماسی- وکیل وزارت دفاع ایران- نیز برای اظهارنظر در دسترس نبود. این مشاجره به سال ۱۹۷۷ و زمانی برمی‌گردد که وزارت دفاع ایران از این شرکت خواست یک سیستم ضدهوایی را به نیروی نظامی این کشور ارایه کند. این تجهیزات به دلیل انقلاب اسلامی ایران هرگز به تهران داده نشد و طرف‌ها توافق کردند این قرارداد ادامه نیابد و مسایل مالی را مدتی بعد حل کنند. این شرکت در نهایت تجهیزات را به کانادا فروخت. در سال ۱۹۹۱ ایران موضوع را به دیوان بین‌المللی داوری اتاق بین‌المللی بازرگانی برد و حکم دریافت ۲/۸ میلیون دلار به همراه سود و هزینه‌ها به نفع ایران صادر شد. وقتی این شرکت از پرداخت این مبلغ خودداری کرد ایران موضوع را در دادگاه فدرال کالیفرنیا مطرح کرد. یک قاضی فدرال قابل اجرا بودن حکم را تایید کرد اما درخواست ایران برای دریافت سود و هزینه دادستانی را نپذیرفت. ایران و کیوبیک دنفیس هر دو در حوزه نهم درخواست استیناف دادند. این شرکت دفاعی استدلال کرد که حتی اگر بخواهد این مبلغ را پرداخت کند، به دلیل تحریم‌های آمریکا که هرگونه تبادلات با ایران را ممنوع می‌کند، نمی‌تواند این کار را انجام دهد. دادگاه استیناف از آمریکا خواست که توضیحات و دستورالعملی را درباره این مساله ارایه دهد. دولت اعلام کرد که حتی اگر روابط آمریکا با ایران به شدت قاعده‌مند شده باشد، تحریم‌های موجود مانع از آن نمی‌شود که دادگاه یک حکم داوری بین‌المللی را اجرا نکند.

فریدون مجلسی در گفت‌وگو با «شرق» بررسی کرد

ادبیات دیپلماتیک متفاوت ایران

ادامه از صفحه اول

طی چندماه گذشته، تحولات در حوزه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران شتابی دوچندان گرفته است. فکر نمی‌کنید سیاست خارجی ما هم اکنون در یک پیچ حساس قرار گرفته است؟

نه. من فکر نمی‌کنم که سیاست خارجی ما هم اکنون در پیچ حساسی است، بلکه معتقدم خیلی وقت است که در پیچ حساسی قرار گرفته است. اکنون فقط نتایج آن را می‌بینیم.

برای اثبات این ارزیابی که سیاست خارجی ما خیلی وقت است در پیچ حساسی قرار گرفته، چه استدلالی دارید؟

خونسردی و پرخاش‌نکردن، الفبای دیپلماسی در جهان است که اگر مراعات نشود پیامدهایی دارد. مثلا عوارض اشغال سفارت آمریکا همچنان وجود دارد.اینکه گفته می‌شود ما به‌دنبال برقراری رابطه با ملت‌ها هستیم، رویکرد و دیدگاه نامرسوم در عرصه بین‌الملل است و واکنش‌هایی علیه کشورمان ایجاد می‌کند زیرا طبق عرف جهانی، ارتباط کشورها تنها از طرق دولت‌ها رسمیت پیدا می‌کند. هواداران این ایده بگویند اساسا چطور می‌شود با ملت‌ها ارتباط برقرار کرد و این ارتباط به چه شکل و کجا برقرار می‌شود؟ ملت‌های جهان به‌خصوص در دنیای پیشرفته نماینده انتخاب می‌کنند و نماینده خود را به مجلس یا دولت می‌فرستند و به آنها این اجازه و اختیار را می‌دهند تا با دولت‌های جهان ارتباط برقرار کنند و جایی وجود ندارد که ملت یک کشوری سرخود به دنبال برقراری ارتباط با دولتی باشد.

در سال‌های اخیر ارجحیت ارتباط با ملت‌ها به جای ارتباط با دولت‌ها در دستور کار دستگاه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران قرار گرفته و گفته می‌شود که توفیقات بسیاری هم در این حوزه به دست آمده است.

این سیاست، قابل نقد است. من فکر می‌کنم این حرف یعنی ارجحیت ارتباط با ملت‌ها به جای دولت‌ها جنبه دیپلماتیک ندارد. مگر می‌شود رفت و با یک ملتی، ارتباط مستقیم برقرار کرد؟

بهتر است به جای این شعارها خیلی جدی وارد مذاکره با دولت‌هایی شویم که می‌توانند به حفظ و افزایش منافع ملی‌مان کمک کنند و به عنوان یک دولت بزرگ منطقه‌ای نقشی را که اکنون ترکیه ایفا می‌کند، برعهده بگیریم.

واگذاری میدان دیپلماسی به رقبا ناشی از چیست؟

در سیاست باید همیشه با آرامش و بدون شتاب عمل کرد. همچنین در این حوزه زبان خیلی مهم است. در ایران وقتی خلاصه مذاکرات دوران انوشیروان و سفرایش را با هیات نمایندگی روم‌شرقی چه در قسطنطنیه و چه در تیسفون و... که در حال جنگ بودند می‌خوانیم متوجه می‌شویم که ادبیات سیاسی یعنی چه. متاسفانه ما در زبان دیپلماسی خودمان آن ظرافت‌ها را کمتر رعایت می‌کنیم.

عکس: مهدی حسنی، شرق

در چند سال اخیر ما شاهد بودیم که طرف‌های جمهوری اسلامی ایران هم زبان و ادبیاتی را در دستور کار قرار داده‌اند که کم‌سابقه بوده است. مثلا سران برخی کشورهای همسایه، از ادبیاتی نه‌چندان متعارف در دیپلماسی پیرامون ایران استفاده می‌کنند. دلیل این رخداد چیست؟

جدای از انتقاداتی که به پاره‌ای از مواضع ضدایرانی چنین کشورهایی وارد است؛ باید توجه کرد لحن و ادبیات دیپلماتیک متفاوت جمهوری اسلامی، کشورهای جهان را دچار سردرگمی کرده است. یک روز ادبیات دیپلماتیک نرمی در دستور کار قرار می‌گیرد که طرف‌های مقابل تلاش می‌کنند خود را با آن ادبیات تطبیق دهند؛ مدتی بعد آنها به یکباره با لحن و ادبیات دیگری روبه‌رو می‌شوند که کمی با چاشنی تندی هم همراه است وقتی کار به اینجا می‌کشد، مراودات رنگ و بوی غیردوستانه پیدا می‌کند.

جمهوری اسلامی در دوره‌ای سیاستی را پیش گرفت به نام سیاست تنش‌زدایی، ارزیابی‌تان از این سیاست چیست؟

در تنش‌زدایی باید یک سیاست جامع در دستور کار قرار گیرد تا همه افراد ملت به حقوق انسانی، سیاسی و اجتماعی خود دست پیدا کنند و در خارج هم با دولت‌ها با احترام رفتار شود و به جای کشمکش و درگیری با آنها وارد مذاکره شد و اغلب کشورهای جهان با این سیاست به نتایج مثبتی رسیده‌اند.

به نظر شما سیاست تنش‌زدایی ایران موفق بود؟

بله، موفق بود. این سیاست زمانی در دستور کار قرار گرفت که در عرصه بین‌المللی ما در بدترین شرایط قرار داشتیم؛ زمان‌هایی که نفت ما به زیر بشکه‌ای ۹ دلار رسیده بود و در شرایطی که بدهکاری‌های انباشته‌شده پس از دوران جنگ نگران‌کننده شده بود. در چنان شرایطی آن سیاست گشایشی را ایجاد کرد. فهرست سرمایه‌گذاری‌های خارجی در آن دوران را ببینید. گرایش ایرانیان خارج از کشور را ببینید که ابراز تمایل کردند به کشور بازگردند چقدر بود. اما اکنون چه؟

تغییر رویکرد سیاست خارجی جمهوری اسلامی از سیاست تنش‌زدایی و فاصله گرفتن از آن با این استدلال بود که ما می‌خواهیم حق خودمان را از جهان مطالبه کنیم؟

در دنیا کشوری از کشوری طلبکار نیست. دیپلماسی درست یعنی در شرایط روز تصمیم درست اتخاذ کردن. شما ببینید آمریکا در ویتنام چه کرد؟ آنجا که دیگر عرصه جنگ سرد نبود بلکه جنگ داغ در جریان بود. صدها هزار ویتنامی کشته شدند. اما بگویید چند نفر ایرانی در اثر مداخلات امپریالیسم بین‌المللی کشته شدند؟ در جنگ آمریکا در ویتنام سراسر این سرزمین ویران شد اما امروز همین کشور نزدیک‌ترین رابطه با همان آمریکا را دارد و این شرکت‌های آمریکایی هستند که بیشترین سرمایه‌گذاری را در ویتنام دارند.

از جمله حقی که در حال حاضر جمهوری اسلامی در عرصه بین‌المللی مطالبه می‌کند و قصد به دست آوردن آن را دارد، این است که توان مدیریت جهانی را دارد و این را حق خود می‌داند که مثلا کنار قدرت‌های بزرگ مثل آمریکا در حوزه مدیریت جهانی نقش‌آفرینی کند.

برای مشارکت در مدیریت جهان به مفهوم کاربردی امروزی هر کشوری در این حوزه ابتدا باید اول سهمی از علم، صنعت، اقتصاد و ثروت جهان را به خود اختصاص دهد و بعد متناسب با آن، حضور خود را در مدیریت جهان خودبه‌خود مطالبه کند.

ببینید ژاپنی را که امروز حق داشتن یک ارتش ندارد و ارتش این کشور تنها یک واحد تحت‌نظر و محدود برای کاربردهایی که به آن اجازه داده می‌شود، است، یا آلمانی که به همین ترتیب از داشتن ارتش مستقل محروم است و ارتش این کشور تحت فرماندهی ناتو قرار داد سهمشان در مدیریت جهان متناسب یا حتی بیشتر از بسیاری از کشورهایی است که ادعای استقلال دارند.

بنابراین حضور در مدیریت جهانی نیازمند پارامترهایی غیر از استقلال، عدم وابستگی، داشتن توان نظامی و... است که مهم‌ترین و اصلی‌ترین آن توسعه اقتصادی، علمی و افزایش ارتباطات جهانی است.

از جمله بهانه‌های اعمال تحریم و ایجاد محدودیت علیه جمهوری اسلامی ایران، برنامه هسته‌ای است؛ بهانه‌ای که به هرحال چندان پذیرفته نیست چرا که به هر حال جمهوری اسلامی این حق را برای خودش قایل است که برنامه هسته‌ای داشته باشد و گفته می‌شود آن برنامه هسته‌ای صلح‌آمیز است و صرفا در راستای مصارف صلح‌آمیز آن پیگیری می‌شود. فکر نمی‌کنید غرب بالاخره باید این حق را برای ملت ایران قایل شود که برنامه هسته‌ای داشته باشند.

فکر می‌کنم ملت ایران حق دارند که برنامه هسته‌ای داشته باشند اما برتر از آن فکر می‌کنم اگر ما به سمت و سوی اقتدار و صنعت و توسعه برویم و روزی توانمند شدیم این حق را خواهیم داشت تا از فرانسه و انگلیس به جد بخواهیم که زرادخانه‌های اتمی خودشان را تعطیل کنند. در ضمن مشکل ما با غرب بر سر برنامه هسته‌ای نیست. ما اگر برنامه هسته‌ای‌مان را هم تعطیل کنیم بهانه دیگری را خواهند آورد، اگر موشک‌هایمان را تعطیل کنیم باز هم بهانه دیگری مطرح می‌شود.

این مشکل برای بروز این بهانه چیست؟

مشکل غرب با ایران بر سر مساله اسراییل است یعنی تامین امنیت اسراییل عامل فشار غرب با توسل به بهانه‌های مختلف شده است.

چرا غرب صرفا در راستای تامین منافع اسراییل، رژیمی که نقاط ضعف بسیاری هم دارد، تمام قد در مقابل ایران ایستاده است؟

این سوال برای من هم مطرح است. موضوع این رژیم در درجه اول مربوط به مردم فلسطین و به نوعی درون‌فلسطینی است و همان‌طور که بارها در جمهوری اسلامی ایران تاکید شده است مردم این کشور باید بدون دخالت هیچ کشوری مشکل خودشان را حل کنند. اساسا برخی کشورهای عربی دنبال آن هستند که ایران هزینه مبارزه با اسراییل شود.

ادامه در صفحه ۴

الو شرق ۸۸۶۵۴۳۹۰

■ **کرایه‌های غیرواقعی:** شورای شهر هر سال کرایه تاکسی‌ها را افزایش می‌دهد بدون اینکه شرایط اقتصادی مردم را در نظر بگیرد. از طرفی، تاکسی‌ها که باید مسافران را جابه‌جا کنند با دریافت سهمیه بنزین و انواع و اقسام امتیازات دولتی به دنبال مسافر دربست مانور می‌دهند و شورا که باید مدافع حقوق مردم باشد، آن را نادیده می‌گیرد.

محمدرضا رستمی

■ **پله‌های عذاب‌آور:** برخی اوقات پله‌برقی ایستگاه متروی میرداماد کار نمی‌کند و بالا رفتن از این همه پله برای سالمندان و بیماران عذاب‌آور است. اگر مساله صرفه‌جویی برق مطرح است، می‌توانند مانند دیگر کشورها با نصب سنسور این مشکل را برطرف کنند.

یک مخاطب

■ **رنج بیماران اماس و گرانی دارو:** بیماران مبتلا به اماس برای تهیه داروهایشان به دلیل گرانی بیش از حد با مشکلات فراوانی مواجهند، این بیماران از طرفی بیماری اعصاب و از سویی هم گرانی هزینه‌های دارو را چگونه تحمل کنند؟

آرزو سلامت

■ **مشکل تهیه بلیت در ترمینال شرق:** یکشنبه سیزدهم آذر ساعت چهار بعدازظهر برای تهیه بلیت به مقصد گنبدکاووس به ترمینال شرق رفتیم. به هر تعاونی مسافربری مراجعه کردیم با جواب نداریم مواجه شدیم. برخی از کارکنان تعاونی نیز حوصله پاسخگویی با مشتریان را نداشتند. وقتی به محوطه این ترمینال رفتیم متوجه شدیم بیشتر اتوبوس‌ها مسافران استان خراسان را سوار می‌کنند. آیا در چنین مواقعی که تعطیلات چند روزه در پیش است مدیر ترمینال نباید نظارت داشته باشد تا مسافران بدون دغدغه بلیت تهیه کنند؟

اکبر کاوه

■ **داروهای بی‌کیفیت:** بیمارانی که به متخصصان مراجعه می‌کنند انتظار معجزه ندارند، اما توقع دارند درمان شوند، گرچه پایین بودن کیفیت داروها موجب می‌شود که بیماران چند بار به پزشک مراجعه و ویزیت‌های آنچنانی پرداخت کنند و درنهایت هم درمان قطعی انجام نشود!

کازرونی

■ **شهرداری منطقه ۷، مشکل را رفع کند:** ساکنان کوچه هوشیار واقع در میدان هفتم تیر از شهرداری منطقه هفت تقاضا دارند تابلوی این کوچه را تعویض کرده و نام آن را صحیح بنویسند تا میهمانان و نامه‌رسان‌ها با مشکل مواجه نشوند.
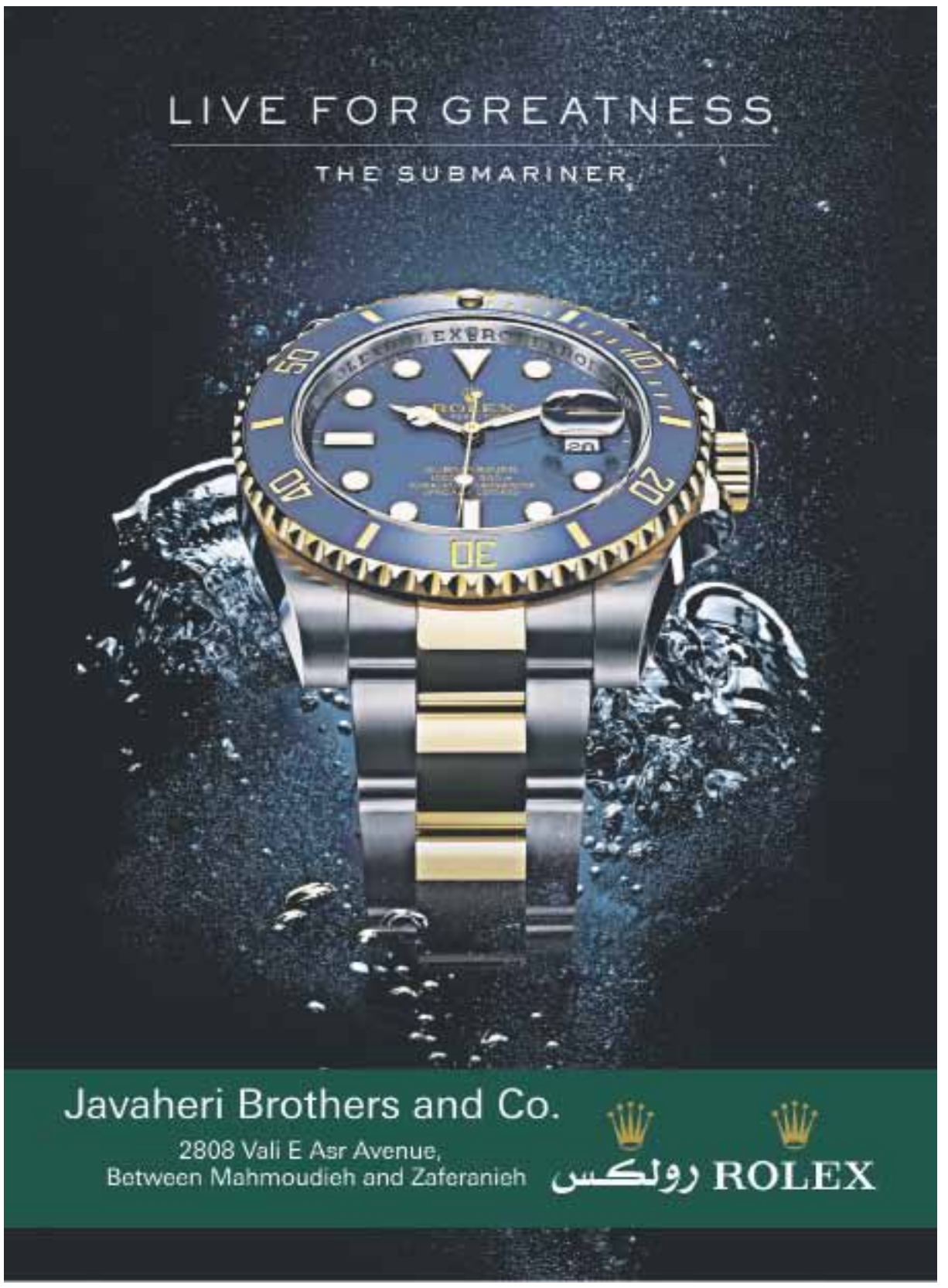
یک مخاطب